

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četrta leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Občinske volitve na Slatini.

Občinske volitve so pred durmi. Dan pred Matevževim, dne 20. septembra se odloči, kakšni morje da bodo dobili to našo srenjo v roke. Ni je blizu občine, v kateri bi bile volitve tolikega pomena, kakor pri nas. Sila nas goni, da stopimo na noge. Že več let gospodari v naši občini župan tako slabo, da ne more njegovega županovanja odobravati noben domoljub. Možu je dobro znano, da ga vsled tega večina občanov ne mara, a kljub temu vedel se je ohraniti do današnjega dne, se vé, da na škodo svoje občine. Njegovi zvižaji — da ne rečem več — došli smo na sled in tem potom upamo priti tudi do zmage.

Kakor slutimo, bodo naše volitve silno živahne. Kmetje so se zavedeli, sprevideli krivice, katere se jim godijo že toliko let in ni dvomiti, da se bodo večinoma tudi udeležili volitve. Je pa tudi skrajni čas, zakaj globoke rane je vsekaj sedanjí odbor z županom vred naši občini v gmotnem obziru, denar iz občinske blagajnice je izginil, občinske doklade se povikšale a dolgovi nam niso mnogo poplačali. Tako imamo dandanes v naši občini visoke občinske doklade, veliko dolgovi, pa prazno kaso. Zato je treba, da nastopijo boljši gospodarji, tem bolj, ker nam uima po vinogradih in polju obeta kaj žalostno prihodnost. Treba nam je treznega, krščanskega odbora: tak diči svojo občino. Dozdanj teh lastnostij ni imel; o občinskih sejah naj se manje pijačuje, pa bolj razgovarja o potrebnih rečeh; župan naj ne rogovili s svojim odborom proti cerkvenim napravam in dušnim pastirjem, zakaj to dela nemir in ne prinaša niti njemu, niti občini sreče in blagoslova. Treba nam je župana, ki je dobrohoten, pravičen, za vse občane enako skrben mož. Na dozdanjem teh potrebnih čednostij nismo veliko opazali. Njemu je bilo sicer mar za tiste, ki so trobili v njegov liberalno-nemškutarski rog, ki so pridno pri njem litre pestovali, tem je pomagal, kjer je vedel

in znal, za poštenega, slovenskega kmeta pa ni imel srca. Čudno se nam tudi zdi, da v njegovi občini nemškutarji tako nizek davek plačujejo, Slovenci pa, kakor bi bili sami fabrikanti. Kdo-li je kriv temu? Torej, kmetje, od sedanjega župana in njegovega odbora nimate pričakovati ničesar dobrega. Volimo druge odbornike, poštene, kmečke moze, zakaj kmet najbolj vé, kje ga čevelj, žulj, vedel bo tudi lepše gospodariti s svojimi s krvavimi žulji prisluženimi krajcarji. Kmetje ne zapustite se sami, vi imate moč zboljšati si svoj res žalostni stan, storite svojo dolžnost! Nihče naj ne ostane doma zanašaje se na druge. Mogoče, da bo ravno tvoj glas odločil. Ne dajte se premotiti od nemškutarjev, ki bodo v ovčjih oblačilih hodili krog vas, vam mastne obljube delali, katerih pa ne bi spolnili, se vam prilizovali, zakaj ti niso vaši prijatelji, sovražniki kmečkega stanú so. Da ne ravnajo z vami pošteno, pokazali so dovolj jasno, ko so vas hoteli preslepiti s šulvereinsko šolo in goljufivno pogrezniti v neznosne dolgove. Nihče naj ne bo Judež-izdajica med vami, zakaj ne bi bilo lepo, ako bi ne bili kmetje tudi edini med seboj, kakor so drugi stanovi, kadar si iščejo svojih koristij. Kdor bo proti vam, ni vaš dober sosed, ni vaš prijatelj, k takemu ne nosite svojih krajcarjev, ker reklo bi se to, greti si gada na lastnih prsih. Svoji k svojim! Kdor se ob dnevu volitve loči od vas, kmetje, od tega ločite se tudi vi! Vi lahko brez njih živite, a oni ne brez vas. Na dan volitve pa Bog z nami in sreča junaška!

Po I. slov. katol. shodu v Ljubljani.

(Dalje.)

Izvoljeni predsednik za slovesne shode gospod poslanec Fran Povše pozdravi nato shod približno takole: Ko sem danes zjutraj ustal in v imenu Boga pričel dan, pač nisem mislil, da me toliko odlični, verni domoljubi pokličejo na toliko važno mesto. Udam se

vašemu povelju, ker menim s tem, da služim Bogu, in se tolažim, da je naš Odrešenik tudi priprostega ribiča izbral za svojega apostola. Voljo imam, toda moči mi ne dostaje, zato prosim dobrotljivosti. V svesti si, da smo vsi ene misli, ene želje ter vneti za dražestno svetinjo, ki je bila vsikdar ljubljena našemu narodu v srečo in rešitev, prevzamem ta za moje zmožnosti težavni posel, ker v bratski pravi krščanski ljubezni zbrani čemo iti na delo ter vsi složno sodelovati, da se častno izvrši toliko zaželeni prvi slovenski katoliški shod.

Katoliški shod, kaj je to? Sešli so se možje vneti za sv. vero, možje, ki niso katoliki le po krstnem listu, ampak tudi slehernem zasebnem in javnem delovanju, možje, ki se ne strasio javno pokazati svetu, da kakor so vsikdar zvesti in neustrašeni boritelji za ljubljani svoj dom, tako tudi neustrašeni spoznavalci, da so sinovi sv. vere katoliške ter da se srečne štejejo biti sinovi te sv. cerkve. Zato hočejo pokazati svojo svesto udanost tej sv. cerkvi, katero imajo zahvaliti za sv. vero in tudi za obrambo milega nam materinskega jezika, in posebej še pravo otroško ljubezen in udanost poglavarju sv. cerkve, kojemu se klanja celi svet, celó drugoverci — sedanjemu sv. očetu Leonu XIII., ki je »lumen de coelo«, ta je osobito Slovanom s svojo okrožnico »Grande munus« pokazal svojo iskreno očetovsko ljubezen. Njegovi nauki so nam sveti in prav v teh osodepolnih časih, ko se pripravlja veliki prevrat v človeški družbi, toliko bolj Bogu hvalo dolžujemo, da nam je poslal ne prestol sv. Petra res pravo nebeško luč, ki v sedanjih socialno zmedenih časih s svojimi velikanskimi okrožnicami tako lepo uči, kaj ima krščanski svet storiti, da ohrani krščanski red. Vsikdar so Slovenci kot verni sinovi sv. katoliške cerkve zvesto bili udani papežem, in tako smo tudi danes, ker s prav otroško ljubeznijo iskreno spoštujemo sv. Očeta.

Toda Slovenci znani so tudi kot vsikdar zvesti Avstrijci, saj je še vedno resnična beseda pesnikova: »Hrast se omaje in hrib, zvestoba Slovencev ne gane!« — In kdo bi pač mi ugovarjal, če rečem: katoličanstvo in avstrijstvo sta dvojčka, ki se ljubita in ki se ne dasta ločiti! — Vsikdar je bilo Slovincem sveto geslo: vse za vero, dom in cesarja. In kakor se je vsikdar Slovenec odlikoval v svoji verski unetosti, tako tudi v zvestobi in udanosti do presvetlega cesarja, kojemu pa smo toliko bolj prisrčno udani, ker prav pod njegovo modro vlado moremo razvijati se kot narod in ker nam prav presvetli cesar kaže lep vzgled iskrenega katoliškega prepričanja. Zato menim, da najbolje pričnemo, ko smo v cerkvi prosili sv. Duha, da kličemo: Slava Leonu XIII. in presvetlemu cesarju Franu Josipu II! Naudušeno zakliče shod trikrat »slava«.

Končno so bili prečitani telegrami, ki so se odposlali sv. očetu v Rim, njegovemu veličanstu cesarju v Laj in ravno sedaj zborujočemu shodu nemških katolikov v Mogunciji in s tem je bil ob osmi uri končan osnovalni shod.

Prvi slovesni shod. — Ob krasnem vremenu se je vršil večer dne 30. avgusta na vrtu starega strelišča prvi slovesni shod, katerega se je udeležilo na stotine in stotine izbrane družbe, cerkvenih in svetnih dostojanstvenikov, odličnih dam in gospodov, zavednih meščanov, marljivih trgovcev, obrtnikov in poljedelcev. Število te odlične družbe, ki je z največjim zanimanjem poslušala raznovrstne govore, ne more se določiti, le toliko je gotovo, da se je izdalo dotlej že okrog 1700 vstopnic. Na vzvišenem prostoru pred občinstvom so zavzeli prostore: Prevzvišena knezo-škofa lavantinski dr. Mihael Napotnik in ljubljanski dr. Jakob Missia, kranjski deželni predsednik gosp. baron Winkler, ljubljanski župan g. P. Grasselli, deželni odbornik gosp. dr.

Papež kot namestnik obolelega deželnega glavarja gosp. Otona Detele, gg. korarji in predsedništvo itd.

Predsednik g. Fr. Povše otvoril prvi slovesni shod z besedami: »Hvaljen bodi Jezus Kristus!«, vsa skupščina glasno odgovori: »Na veke, amen!« Nato z navdušenimi besedami pozdravi prevzvišena knezoškofa in vse rojake, ki so se sošli iz slovenskih pokrajin v beli Ljubljani, da se na I. slov. katol. shodu posvetujejo o sredstvih v prosep duševne in materijalne blaginje naroda slovenskega po načelih starega slovenskega gesla: Vse za vero, dom, cesarja! Po besedah starega Rimca Septimija: »Laboremus«, delajmo vstrajno in odločno vsakateri v svojem krogu in poklicu, in zagotovljen nam je blagoslov iz nebes.

Nato prečita došle telegrame, ki so bili vsi vsprejeti z burnim »živio«, posebno pa odgovor presvetlega cesarja na brzojav, izražujoč najponižnejši izraz globoke udanosti in neomahljive zvestobe katoličanov, zbranih iz vseh slovenskih pokrajin na prvem slovenskem katoliškem shodu.

Potem stopi na govorniški oder pokrovitelj shoda, Nj. prevzvišenost knezoškof, dr. Jakob Missia, burno pozdravljeni od cele skupščine. Po krščanskem pozdravu: »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« prevzvišeni knezoškof v izbornem govoru, kateremu povzamemo le vodilne misli, razpravljajo narodnostno idejo. V Kristusu je zveličanje, v njem naša zaslomba, v njem imajo vir večne resnice in ideje. Kakor pa se ideje sploh med človeštvom morejo sprevreči, tako se tudi narodnostna, ako zapusti večno luč, ki sije s križa. Prvič se je ta ideja sprevrgla ob času zidanja babilonskega stolpa, a morala se je podvreči božji vsegamogočnosti. Drugič se je sprevrgla ob času Kristusovem, obsojen je bil božji Sin na smrt vsled krive narodnostne ideje. Bog je absoluten, a ne ideja, ki brez večne luči, brez božje podpore zagazi v temo, na kriva pota. Rimska-katoliška vera pa uči pravo resnico, ona je voditeljica narodom na potu življenja v srečno večnost.

Križ nas uči dela, požrtovalnega dela za večni in časni blagor človeštva, uči nas moliti, ker brez srčne, ponižne molitve ni blagoslova iz nebes. Mnogo se kriči, a malo se dela, kajti vse delo brez nesebičnega truda je le polovičarsko, je brezuspešno. Pravega dela nas uči Jezus Kristus, katerega celo življenje je bilo delo za rešitev človeštva. Ko bi takoj od začetka, ko so narodi dobili ustavne pravice, delali po katoliških načelih, potem bi že davno imeli versko šolo. In kar velja o šoli, to velja o drugih vprašanjih. Le polovičarstvo je krivo, da se bojimo naglašati prava katoliška načela, katera naj bi veljala kot vodilo vsem zastopnikom narodov. Treba je, da smo celi možje in ne polovičarji in sicer v zasebnem in javnem življenju, kajti Kristus je Bog tudi za javno življenje. Luč se mora postaviti na svetilnik, in ta luč pa so večne božje resnice, so nauki svete katoliške cerkve. Za te svete resnice moramo delati in trpeti, če treba, tudi umreti. Križ je znamenje trpljenja, pa zagotovilo zmage.

Predsednik g. Fr. Povše srčno zahvali prevzvišene knezoškofa za navdušene in zlate besede, želeč, da bi vsi kot celi možje delovali po teh naukih v blagor ljudstva. (Dalje prih.)

Cerkvene zadeve.

Smrt in pogreb vzgledne kmetovske deklice Terezije Gajšek.

Od mnogovrstnih stranij smo že v »Slov. Gospodarju« brali, kako so prijatelji odlične tovariše in tova-